

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL-4101-11-02/2013

P/13/188

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn

T +48 89 678 82 00, F +48 89 678 82 30

lol@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-69, 10-950 Olsztyn

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/13/188 – Realizacja zadań i gospodarka finansowa stadnin koni należących do Skarbu Państwa, w latach 2011-2013 (I półrocze).

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie.

kontroler

Henryk Dykty, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 86408 z dnia 30 lipca 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka
kontrolowana

Stadnina Koni Liski sp. z o.o. (dalej Stadnina lub Spółka), Liski 19, 11-210 Sępopol.

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Jednoosobowy Zarząd Spółki w osobie Zygmunta Komara, Prezesa Zarządu od dnia 7 października 2011 r. Wcześniej Zarząd Spółki w składzie: Prezes Zarządu Piotr Konopek - od 9 sierpnia 1995 r. do 14 czerwca 2011 r. oraz członek Zarządu Sławomir Chlabicz – od 1 października 2009 r. do 14 czerwca 2011 r. W okresie od 15 czerwca 2011 r. do 6 października 2011 r. jednoosobowy Zarząd Spółki w osobie Mariusza Furmaniaka Prezesa Zarządu.

(dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ realizację przez Stadninę zadań w zakresie gospodarki hodowlanej, a także podjęte działania zmierzające do poprawy wyników ekonomiczno-finansowych. Negatywnie ocenia natomiast działania w zakresie zarządzania zasobem nieruchomości.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Ocenę pozytywną uzasadnia zwłaszcza:

- utrzymywanie w okresie objętym kontrolą stosownej liczby koni zarodowych rasy wielkopolskiej, w tym co najmniej 35 sztuk klaczy stadnych do realizacji programu hodowlanego, zapewniających zachowanie zasobów genetycznych tej rasy,
- spełnienie warunków weterynaryjnych wymaganych przy hodowli koni oraz minimalnych warunków ich utrzymywania określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2010 r.² ("rozporządzenie MRiRW z dnia 28 czerwca 2010 r"), a także właściwy sposób prowadzenia dokumentacji leczenia koni,
- uzyskanie z całokształtu działalności Stadniny w 2012 r. dodatniego wyniku finansowego (zysku netto) w wysokości 239,9 tys. zł i przeznaczenie go w całości na pokrycie strat z lat ubiegłych, w tym straty poniesionej w 2011 r. wynoszącej 1 018,6 tys. zł.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły natomiast:

- braku określenia w formie pisemnej warunków i zasad sprzedaży koni,
- sprzedaży czterech ogierów zarodowych, bez uprzedniego wybrakowania i skreślenia z ewidencji koni zarodowych oraz bez uzyskania zgody Agencji

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: : pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² W sprawie minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 116, poz. 778)

Nieruchomości Rolnej („ANR”), sprawującej nadzór właścicielski w imieniu Skarbu Państwa nad działalnością stadnin koni,

- podpisania przez osoby nieuprawnione 35 umów na sprzedaż koni na łączną kwotę 151 052 zł,
- bezumownego oraz nieodpłatnego przetrzymywania w Stadninie dwóch koni,
- nieodpłatnego wydzierżawienia konia osobie fizycznej,
- zawyżenia naliczenia wynagrodzenia dla Prezesa Zarządu,
- niezgodności Regulaminu organizacyjnego z umowami o pracę oraz stanowiskami faktycznie funkcjonującymi w Spółce,
- bezumownego oraz bez wnoszenia opłat korzystania przez dwóch członków Zarządu Spółki z lokali mieszkalnych.

Ocena negatywna w zakresie zarządzania zasobem nieruchomości wynika z:

- niepodjęcia działań w celu wyłączenia zbędnych dla Stadniny nieruchomości lub przeznaczenia ich do sprzedaży,
- nieprzeprowadzania wymaganych art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane³ okresowych kontroli (rocznych i pięcioletnich) stanu technicznego obiektów budowlanych zarządzanych przez Stadninę,
- niezakończenia dla 42 budynków/budowli ksiązek obiektów budowlanych wymaganych art. 64 ust. 1 Prawa budowlanego,
- braku należytego zabezpieczenia budynków o złym stanie technicznym, które stwarzają groźbę zawaleniem się.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działalność Stadniny Koni w zakresie warunków utrzymania i sprzedaży koni.

Opis stanu faktycznego

1.1. Stadnina prowadzi hodowlę koni rasy wielkopolskiej wywodzących się w prostej linii z koni rasy trakeńskiej i wschodniopruskiej. W badanym okresie (wg stanu na dzień 1 stycznia) posiadała imienne wykazy koni, prowadzone odrębnie dla koni zarodowych w stadzie podstawowym oraz koni hodowlanych w stadzie obrotowym. I tak, w 2011 r. w Stadninie było ogółem 179 koni, w tym 137 zarodowych oraz 42 hodowlanych i odpowiednio 138, 91 i 47 w 2012 r. oraz 119, 87 i 32 w I półroczu 2013 r.

W ww. okresach w Stadninie znajdowały się również konie zimnokrwiste w liczbie odpowiednio siedmiu, sześciu i dwóch sztuk.

W 2011 r., w związku z trudną sytuacją finansowo-ekonomiczną Stadniny, Zarząd Spółki opracował *Plan naprawczy Stadniny Koni Liski sp. z o.o. na lata 2012-2016*. W części dotyczącej hodowli koni zaplanowano zmniejszenie stada koni do 71 sztuk w 2016 r., uzasadniając to brakiem gwarancji wzrostu w najbliższych latach cen sprzedaży koni oraz znacznym wzrostem kosztów działalności Stadniny. W dniu 27 września 2012 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki, po weryfikacji założeń ww. *Planu naprawczego* zatwierdziło decyzję zmniejszenia pogłowia koni do 101 sztuk na koniec 2016 r. oraz do 91 szt. w roku 2017.

Prezes Zarządu w wyjaśnieniach podał, że główną przyczyną zmniejszania się pogłowia koni jest trudna sytuacja finansowa Spółki oraz załamanie się rynku obrotu końmi. Wskazał też, że optymalny stan pogłowia koni musi być „wypośrodkowany”

³ Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

pomiędzy możliwościami finansowymi, a liczbą koni gwarantującą możliwość odtworzenia ich hodowli, tj. powinno się zachować wszystkie siedemnaście rodzin koni, przy stanie nie mniej niż 35 klaczy stada podstawowego.

(dowód: akta kontroli str. 4-32)

1.2. Spółka posiadała plany stanówki na sezony w latach 2011 – 2013, które opracowywał zastępca dyrektora ds. hodowlanych (zwany dalej Hodowcą), po konsultacji z ANR. W celu realizacji tych planów dzierżawiła dwa ogierzy, a podstawowym kryterium ich wyboru były powyżej średniej takie cechy ogierów, jak poprawność budowy, skoczność i prawidłowy ruch.

Zdaniem Hodowcy, dobór ogierów jest aktualnie utrudniony ponieważ w Polsce jest coraz mniej koni rasy wielkopolskiej wywodzących się z prostej linii koni rasy trakeńskiej i wschodniopruskiej. Podał również, że ważnym czynnikiem doboru ogiera, przy uwzględnieniu trudnej sytuacji finansowej Spółki, jest koszt jego dzierżawy lub zakupu nasienia.

(dowód: akta kontroli str. 33-41)

1.3. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Spółki oraz zakresem obowiązków, praca związana z hodowlą koni wykonywana była przez Hodowcę, zatrudnionego na tym stanowisku od 1986 r., który od 2008 r. pełni też funkcję zastępcy dyrektora ds. hodowli. Posiada on wyższe wykształcenie - studia magisterskie na Wydziale Zootechnicznym Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie. Jest również sędzią jeździeckim Polskiego Związku Jeździeckiego (PZJ) z uprawnieniami klasy B/2 oraz szkoleniowcem PZJ, posiadającym tytuł instruktora sportu. Nadzór bezpośredni nad Hodowcą pełni Prezes Zarządu.

(dowód: akta kontroli str. 42-47)

1.4. Z przeprowadzonej w dniach od 8 sierpnia do 2 września 2013 r (na zlecenie NIK) kontroli przez Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Bartoszycach, wynikało, że przy hodowli koni zapewniony był ich właściwy dobrostan, spełnione zostały wymagane warunki weterynaryjne oraz minimalne warunki utrzymywania koni, o których mowa w rozporządzeniu MRiRW z dnia 28 czerwca 2010 r., a także we właściwy sposób prowadzona była dokumentacja leczenia koni. Jedyne zalecenie dotyczyło wykonania przed wejściem do budynku, w którym utrzymywane są konie, tablicy informującej, że osobom nieupoważnionym wstęp jest wzbroniony.

(dowód: akta kontroli str. 48-58)

1.5. Prezes Zarządu określił od 1 września 2008 r. opłaty pensjonatowe za dobę w kwocie 20 zł + VAT za jednego konia oraz 100 zł + VAT miesięcznie za wynajem boksu bez wyżywienia i obsługi (opłaty te odpowiadały stawkom rynkowym na terenie województwa warmińsko-mazurskiego). Przyjęte stawki opłat były jednolite dla wszystkich kontrahentów oraz nie przewidziano stosowania upustów od liczby utrzymywanych koni i czasu ich pobytu. W zawieranych umowach określano m.in., że koszt leczenia konia pokrywa jego właściciel, zaś obowiązkiem Stadniny jest karmienie, codzienna pielęgnacja oraz zapewnienie ruchu. Interes Spółki w umowach zabezpieczono m.in. poprzez zapisy, że w przypadku niewnoszenia opłat, koń przechodzi na własność Stadniny, a przekazanie praw i obowiązków do konia osobie trzeciej wymaga zgody Stadniny. W umowach określano też, że Spółka ma prawo zatrzymania konia do czasu uregulowania zobowiązań przez właściciela oraz ustalano karę w wysokości 2 tys. zł za pobyt konia za każdy rozpoczęty miesiąc po wygaśnięciu umowy.

W okresie objętym kontrolą Stadnina hotelowała łącznie siedem koni, na które były podpisane umowy. Właściciele tych koni terminowo regulowali płatności z tego tytułu.

(dowód: akta kontroli str. 59)

Ustalono
nieprawidłowości

Kontrola wykazała, że na terenie Stadniny przetrzymywane były bezumownie dwa konie, tj.:

- Ogier pełnej krwi angielskiej IPHINO, sprowadzony bez umowy nieodpłatnie do rozrodu w 2009 r. z prywatnej stadniny koni w Jarosławcu. Ponieważ od początku 2010 r. nie był on użytkowany jako rozrodowy, Zarząd Spółki pismem z dnia 27 kwietnia 2011 r. zwrócił się do właściciela stadniny w Jarosławcu o rozliczenie się i zabranie ogiera. Do czasu kontroli NIK, ogier ten nadal pozostawał w Stadninie, a według wyliczeń dokonanych przez Stadninę, na wniosek kontrolera NIK, koszt jego utrzymania w okresie 1 stycznia 2010 r. do 30 czerwca 2013 r. wyniósł 6 130,81 zł.
- Klacz NIEMCZA, sprzedana 25 maja 2007 r. Stowarzyszeniu Integracji Osób Niepełnosprawnych w Bartoszycach. Stwierdzono, że klacz wykorzystywana do celów rehabilitacji pacjentów Stowarzyszenia znajduje się w Stadninie, a poniesione koszty jej utrzymania w okresie od 26 maja 2007 r. do 30 czerwca 2013 r. wyniosły 8 654,01 zł.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że podejmie działania celem uregulowania kwestii związanej z ogierem IPHINO, natomiast klacz NIEMCZA przebywa w Stadninie na podstawie umowy ustnej. Dodał, że Stowarzyszenie częściowo opłaca koszty utrzymania konia, tj. w 2011 r. wpłaciło 2,5 tys. zł, zaś w 2012 r. – 3,6 tys. zł.

Ustalono, że według dokumentacji księgowej kwoty te dotyczyły rozrachunków za jazdy konne dzieci niepełnosprawnych, a nie z tytułu hotelowania.

Prezes Zarządu podał, że pozostałe koszty w najbliższym czasie Spółka zaliczy jako sponsoring.

(dowód: akta kontroli str. 26-32,59-71)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że w dwóch podpisanych umowach na hotelowanie koni nie określono jednak daty ich obowiązywania, a w jednej umowie terminu hotelowania.

Prezes Zarządu podał, że gdy konie są przywożone do pensjonatu, trudno ustalić do kiedy będą one przebywać na terenie Spółki, ponieważ ich odbieranie odbywało się często bez uprzedzenia i poza godzinami pracy.

(dowód: akta kontroli str. 1.26-32, 59)

Opis stanu
faktycznego

1.6. Spółka wydzierżawiła nieodpłatnie na okres od 9 maja 2012 r. do końca listopada 2012 r. klacz ALUZJĘ, na podstawie zawartej w dniu 9 maja 2012 r. umowy, z możliwością jej przedłużenia. Zgodnie z umową, dzierżawca został zobowiązany do prawidłowego żywienia, obsługi weterynaryjnej i codziennego treningu oraz do ubezpieczenia konia na wartość nie niższą niż 6 000 zł netto. Określono w niej również, że w przypadku niewywiązania się dzierżawcy z powyższych obowiązków, umowa zostanie natychmiast wypowiedziana, przy czym w przypadku braku ubezpieczenia dzierżawca jest zobowiązany do zapłaty Stadninie całości kwoty wyceny, gdyby nastąpiła obniżka wartości konia. Stwierdzono, że wydzierżawienie konia trwało do dnia jego sprzedaży dzierżawcy, tj. do dnia 10 czerwca 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 72-73,26-30)

Ustalono
nieprawidłowości

1) Pomimo, że ww. klacz przebywała w Stadninie w okresie od 1 grudnia 2012 r. do 9 czerwca 2013 r., tj. po upływie umownego terminu, to jednak Spółka nie podpisała w związku z tym faktem z wydzierżawiającym aneksu do umowy. Stwierdzono też, że zastępca dyrektora ds. hodowli jednostronnie zmniejszył określoną w umowie kwotę wyceny konia z 8 tys. zł do 6 tys. zł, za którą został on sprzedany wydzierżawiającemu. Należy przy tym wskazać, że kwota 6 tys. zł została ustalona w czasie wyceny koni dokonanej w 2012 r.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że klacz została użyczona nieodpłatnie zawodniczce startującej w barwach Ludowego Klubu Jeździeckiego Liski istniejącego przy Spółce. W tym okresie brała ona udział w 16 zawodach reklamując Stadninę. Dodał, że koszty obsługi weterynaryjnej oraz związane z wyżywieniem, treningiem i udziałem w zawodach ponosiła sama zawodniczka. Zmniejszenie natomiast wyceny klaczy nastąpiło po ustnych z nim konsultacjach.

2) W Stadninie nie określono w formie pisemnej warunków sprzedaży koni. Brak procedury sprzedaży, trybu, formy oraz warunków jakie należy spełnić by koń mógł zostać sprzedany, Prezes Zarządu wyjaśnił tym, że opierał się na zaleceniach wydanych w tym zakresie przez ANR, tzn. konie przygotowane do sprzedaży są przeniesione do stada obrotowego, a następnie poddawane są komisyjnej wycenie i wystawiane do sprzedaży. Podał również, że Zarząd opracuje zasady sprzedaży koni.

(dowód: akta kontroli str. 26-32,72-73,26-30)

Opis stanu faktycznego

1.7. Sprzedaż koni w Spółce odbywała się na podstawie ustnej oferty kupna, na zasadzie oglądam – kupuję. W latach 2011-2013 (I półrocze) Spółka zorganizowała ogółem 56 takich form, w wyniku których sprzedano 123 konie na łączną kwotę 545,13 tys. zł.

Spółka tylko jeden raz, tj. w 2012 r. przeprowadziła aukcyjną sprzedaż koni, na której doszło do dwóch licytacji, w wyniku czego sprzedano trzy konie (w tym jedno źrebię) na kwotę łączną 7,7 tys. zł.

Promocję koni przeznaczonych do sprzedaży Spółka prowadziła m.in. poprzez udział koni w sporcie jeździeckim. I tak w 2011 r. w zawodach jeździeckich wzięły udział trzy konie, w 2012 r. – cztery, zaś w 2013 r. – dwa konie. Inną formą promocji było poddawanie koni treningowi i próbom dzielności w zakładzie treningowym w Starogardzie Gdańskim. W latach 2011 – 2013 klacze ze Stadniny zostały zwyciężczyniami, a w 2011 r. jeden z ogierów był drugi.

Spółka umieszczała i aktualizowała ofertę sprzedaży koni na swojej stronie internetowej (oferta ze zdjęciami koni, ich opisem hodowlanym, osiągnięciami sportowymi oraz rekreacyjnymi znajduje się na stronie www.trakeny.info).

Sprzedaż koni bez zachowania zasad publicznej ich sprzedaży (w formie aukcji), Prezes Zarządu wyjaśnił tym, że przy wyższej podaży koni od popytu na nie, nie sprawdza się sprzedaż aukcyjna.

(dowód: akta kontroli str. 23,26-32,216)

Uwagi dotyczące badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że w trakcie aukcji doszło jedynie do dwóch licytacji, w wyniku których sprzedano zaledwie trzy konie. Natomiast po zamknięciu licytacji, jak zapisano w protokole z przebiegu aukcji, jeden z kupujących złożył ofertę zakupu po cenach wywoławczych klaczy jednorocznych wystawionych na aukcji, zaś drugi kupujący zgłosił gotowość zakupu 15 dwuletnich klaczy po 1,5 tys. zł oraz dwóch ogierów i wałacha z rocznika 2009 za łączną sumę 7,0 tys. zł. Komisja powołana do przeprowadzenia licytacji w ramach aukcji podjęła decyzję o przyjęciu powyższych ofert biorąc po uwagę, że sprzedawany wałach oraz pięć klaczy dwuletnich miały trudne charaktery i były niebezpieczne w obsłudze, a przede wszystkim istniała konieczność zmniejszenia ilości koni w Stadninie.

Prezes Zarządu przyznał, że takie zachowanie kupujących może wskazywać na ich zmovę. Uznał, że przyjmowanie ofert w dniu aukcji było niewłaściwe i zapewnił, że w przyszłości nie będzie to praktykowane.

(dowód: akta kontroli str. 23,26-32,41)

1.8. W latach 2011 – 2013 (I półrocze) Spółka przeprowadziła cztery przeglądy hodowlane (selekcyjne), tj. w dniu 11 lipca 2011 r., 19 kwietnia i 24 października 2012 r. oraz w dniu 16 kwietnia 2013 r. Z protokołów z przeglądów selekcyjnych wynika, że w trakcie tych przeglądów brano pod uwagę następujące elementy:

- ocenę stanu kondycji i pielęgnacji koni,
- ocenę przychówku źrebiąt urodzonych w danym roku pod względem ich przydatności do dalszej hodowli, ogierów starszych – pod względem kwalifikacji do Zakładów Treningowych, a klaczy – pod względem włączenia w przyszłości do stada podstawowego matek,
- skierowanie młodzieży wyselekcjonowanej z hodowli do stada obrotowego, z przeznaczeniem na sprzedaż,
- ocenę klaczy stada podstawowego pod względem dalszej przydatności do hodowli i przeniesienie ocenionych negatywnie do stada obrotowego,
- ocenę i kwalifikację klaczy przeznaczonych do włączenia do stada podstawowego,
- ustalenie ogierów czołowych na kolejny sezon hodowlany,
- ustalenie planu sprzedaży w kolejnym roku.

(dowód: akta kontroli str. 74-82)

1.9. Przy klasyfikowaniu koni do stada podstawowego podczas przeglądów selekcyjnych brano po uwagę:

- ocenę na podstawie cech własnych, takich jak pokrój (eksterier) – bonitację⁴ w skali 100 pkt (klacze minimum 77 pkt, ogiery minimum 79 pkt), wartość użytkową i hodowlaną, karierę sportową, pokazową, wyścigową – odbyte próby dzielności, karierę hodowlaną,
- ocenę na podstawie pochodzenia, tj. rodowodu (par rodzicielskich i linii bocznych),
- ocenę na podstawie potomstwa,
- zachowanie ras endemicznych.

W okresie objętym kontrolą do stada podstawowego włączono ogółem 15 klaczy (cztery w 2011 r., pięć w 2012 r. oraz sześć w I półroczu 2013 r.), dla których zostały założone stosowne karty.

Wyłączenia klaczy ze stada podstawowego wynikały natomiast głównie ze zmniejszenia stanu stada koni ogółem, a także z powodu ich chorób lub innych niedoskonałości stwierdzonych w trakcie przeglądów selekcyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 26-32,74-81,83-112,186-199)

1.10. W skład komisji dokonujących przeglądów selekcyjnych koni wchodził jako przewodniczący przedstawiciel ANR z Zespołu Nadzoru Właścicielskiego (ZNW) oraz przedstawiciele Stadniny (Prezes Zarządu i zastępca dyrektora ds. hodowli koni). Protokoły z powyższych przeglądów, poza jednym przypadkiem, zostały przesłane do ZNW.

(dowód: akta kontroli str. 74-81)

NIK zauważa, że w komisjach przeglądowych nie uczestniczyli przedstawiciele Polskiego Związku Hodowli Koni, mimo że ANR ZNW w piśmie z 9 grudnia 2003 r. wskazywała na to, że w skład takich komisji winni wchodzić również przedstawiciele właściwego okręgowego związku hodowców koni. Stwierdzono ponadto, że sporządzone protokoły z powyższych przeglądów z dnia 11 lipca 2011 r., 19 kwietnia 2012 r. i 24 października 2012 r. nie zostały podpisane przez przewodniczącego

⁴ Bonitacja jest to ogólna ocena konia, jest czynnością pomocniczą w dokładnej wycenie typu, budowy i pokroju tych zwierząt.

komisji. Protokół z dnia 24 października 2012 r. nie został przesłany do ANR, co było niezgodne z zaleceniami zawartymi w cytowanym piśmie ANR z dnia 9 grudnia 2003 r.

Prezes Zarządu podał, że przedstawiciele Warmińsko-Mazurskiego Związku Hodowców Koni (W-MZHK) byli każdorazowo powiadamiani o przeglądzie koni, przy czym w przypadkach, na które powyżej wskazywał NIK, informowali oni Spółkę, że ze względu na inne obowiązki nie mogą uczestniczyć w selekcji. Dodał, że przedstawiciele W-MZHK uczestniczą systematycznie podczas bonitacji klaczy, jak również w opisie źrebiąt i czipowania. Brak potwierdzenia przesłania jednego z protokołów do ZNW ANR wynikał z tego, że został on dostarczony bezpośrednio, dlatego nie ma go w ewidencji pism wychodzących.

(dowód: akta kontroli str. 26-32,74-77)

Opis stanu
faktycznego

1.11. W okresie objętym kontrolą Spółka sprzedała cztery ogiery zarodowe ze stada podstawowego, w tym trzy w 2011 r. oraz jednego w 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 23)

Ustalone
nieprawidłowości

Sprzedając ww. konie nie przestrzegano zaleceń ANR ZNW zawartych w piśmie z 9 grudnia 2003 r., zgodnie z którymi:

- materiał zarodowy koni winien podlegać sprzedaży wyłącznie w drodze przetargu, po uprzednim wybrakowaniu (podczas jesiennych przeglądów) i skreśleniu z ewidencji koni zarodowych
- Spółka może dokonać sprzedaży konia zarodowego ze stada podstawowego w wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach, jedynie po uzyskaniu uprzedniej pisemnej zgody ANR na jej uzasadniony wniosek.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że sprzedaż została uzgodniona telefonicznie, gdyż trzy ogiery zostały sprzedane do Stada Ogierów w Sierakowie, spółki podległej ANR. Natomiast sprzedaż jednego ogiera, bez wcześniejszej zgody ANR, wynikała z konieczności podjęcia natychmiastowej decyzji co do jego sprzedaży, gdyż uzyskano bardzo atrakcyjną cenę, tym bardziej, że opinia lekarza weterynarii jednoznacznie dyskwalifikowała go jako reproduktora. O powyższej sprzedaży ANR została powiadomiona telefonicznie.

(dowód: akta kontroli str. 23,26-32)

Opis stanu
faktycznego

1.12. W latach 2011-2013 (I półrocze) Stadnina sprzedała ogółem 126 koni uzyskując łączny przychód w wysokości brutto 552,79 tys. zł, w tym 120 koni rasy wielkopolskiej sprzedano za 535,15 tys. zł, a sześć koni rasy zimnokrwistej za 17,65 tys. zł. W 2011 r. sprzedano 58 koni rasy wielkopolskiej na łączną kwotę brutto 290,44 tys. zł i dwa konie zimnokrwiste za 3,5 tys. zł, w 2012 r. odpowiednio 51 szt. rasy wielkopolskiej za 192,79 tys. zł i cztery szt. zimnokrwiste za 14,15 tys. zł oraz 11 szt. rasy wielkopolskiej za 51,92 tys. zł w I półroczu 2013 r. Średnia cena sprzedaży konia rasy wielkopolskiej wyniosła 5,01 tys. zł w 2011 r., 3,78 tys. zł w 2012 r. oraz 4,72 tys. zł w 2013 r. (I półrocze). Natomiast średnia cena konia rasy zimnokrwistej w latach 2011 – 2012 wyniosła odpowiednio 1,75 tys. zł i 3,54 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 23,113-119)

Ustalone
nieprawidłowości

W 35 przypadkach dotyczących sprzedaży koni na łączną kwotę 151,1 tys. zł umowy sprzedaży w imieniu Spółki podpisały osoby nieupoważnione. I tak zastępca dyrektora ds. hodowli [...] ⁵ podpisał 31 umów, zastępca dyrektora ds. produkcji [...] ⁶

⁵ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.)

⁶ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.)

– jedną umowę, kierownik Zakładu Liski [...] – dwie umowy oraz specjalista ds. hodowli koni Inez Lendo – jedną umowę. Zgodnie natomiast z § 20 ust. 2 aktu założycielskiego Spółki (repertorium A nr 5754/2010), do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych i niemajątkowych oraz podpisywania w imieniu Spółki, w przypadku Zarządu jednoosobowego, upoważnionym jest Prezes Zarządu samodzielnie.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że podpisanie umowy sprzedaży było czynnością wtórną, ponieważ wcześniej zaakceptował wykaz koni przeznaczonych do sprzedaży. Na dowód potwierdzenia zawartych umów przedłożył stosowne oświadczenia z dnia 14 i 19 sierpnia 2013 r., w których potwierdził czynności prawne dokonane przez ww. osoby. Dodał, że aby uniknąć podobnych zdarzeń, niezwłocznie udzieli prokury głównej księgowej.

(dowód: akta kontroli str. 26-32,113-173)

Opis stanu faktycznego

1.13. W latach 2011 – 2013 (I półrocze) Spółka prowadziła wymaganą dokumentację hodowlaną, tj.:

- imienny wykaz koni na dzień 1 stycznia każdego roku,
- plany stanowienia klaczy,
- protokoły brakowania podstawowego oraz protokoły kwalifikacji młodych klaczy,
- karty włączanych klaczy do stada podstawowego,
- książkę inwentarza żywego,
- sprawozdanie z wyźrebień i sezonu stanówkowego.

Sprawozdawczość związaną z prowadzoną ww. dokumentacją była terminowo przesyłana do ANR.

(dowód: akta kontroli str. 4-7, 33-40,74-81,83-112,174-185)

1.14. Sprzedaż koni odbywała się w oparciu o wyceny komisji, która została powołana w dniu 17 listopada 2011 r. zarządzeniem Prezesa Zarządu, a w jej skład weszło trzech pracowników Spółki (główna księgowa jako przewodnicząca komisji, zastępca dyrektora ds. hodowli oraz specjalista ds. hodowli koni). Komisja ta wyceniała wartość każdego konia, która była podstawą do określenia ceny przy jego sprzedaży. Propozycje komisji wyceny koni zatwierdzał Prezes Zarządu.

Wycena zawierała takie elementy jak: nazwę konia, nr licencyjny (klacze), maść, rok urodzenia, ocenę punktową PZHK (bonitacja), wymiary konia, pochodzenie. W przypadku klaczy ze źrebiętami podawano dodatkowo płeć, datę urodzenia i ojca źrebięcia. W trakcie wyceny brano pod uwagę głównie wartość użytkową i hodowlaną klaczy.

(dowód: akta kontroli str. 186-199)

1.15. Wycenę księgową wartości posiadanych koni na dzień 31 grudnia 2011 r. i 2012 r. dokonano zgodnie z uchwałą Zarządu Spółki z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie ustalenia zasad dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości w Stadninie Koni Liski sp. z o.o. (zmieniona aneksem z dnia 1 czerwca 2012 r.), w której zapisano, że dla inwentarza żywego (podstawowego i obrotowego) prowadzi się ewidencję dotyczącą liczby zwierząt. Nie później niż na dzień bilansowy dokonywano wyceny wg cen rynkowych (cena rzeźni netto) za 1 kg pomniejszony o 20% marży. Na koniec 2011 r. i 2012 r. średnie ceny sprzedaży przyjęto w kwocie 5,50 zł za 1 kg. Uzyskaną w ten sposób cenę zwiększano o wartość hodowlaną, która dla klaczy i ogierów z licencją wynosiła 30%. Wagę (w kg) dla danego konia przyjmowano wg średniej w zależności od jego wieku z podziałem na klacze, ogiery, źrebaki, wałachy oraz konie robocze.

⁷ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.)

Analiza dokumentacji związanej ze sprzedażą w latach 2011-2012 ogółem 115 koni wykazała, że uzyskana cena ich sprzedaży wynosząca łącznie netto 511,84 tys. zł, była wyższa o 157,93 zł (o 44,6%) od ich ceny ewidencyjnej księgowej. W przypadku 65 koni cena ich sprzedaży wynosząca łącznie 108,4 tys. zł była jednak niższa o 73,2 tys. zł (o 40,3%) od ich ceny księgowej.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że w sytuacji dużej podaży koni oraz mniejszym zainteresowaniem kupujących, osiągnięcie kwoty wyższej lub równej cenie ewidencyjnej było bardzo trudne.

(dowód: akta kontroli str. 26-32,113-118,200-211)

Uwagi dotyczące badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że ceny księgowe nie zawsze odzwierciedlały przybliżone ceny sprzedaży konia. Brak indywidualnego ustalania ceny księgowej dla danego konia spowodowało, że w wielu przypadkach były one niższe lub wyższe od cen uzyskanych przy sprzedaży konia. I tak np. dla sześciu koni wartość księgową dla każdego z nich określono po 4,29 tys. zł, podczas gdy cena sprzedaży tych koni wyniosła odpowiednio 35 tys. zł, 25 tys. zł, 14 tys. zł oraz po 10 tys. zł za trzy pozostałe koni. Podobnie w przypadku innych sześciu koni, których wartość księgową ustalono po 2,75 tys. zł, sprzedano je za od 10 tys. zł do 16,6 tys. zł.

Niższe uzyskane ceny sprzedaży w porównaniu do cen księgowych miało natomiast m.in. miejsce przy sprzedaży sześciu koni po 0,93 tys. zł, trzech po 1,85 tys. zł, osiemnastu po 1,5 tys. zł oraz sześciu po 1,40 tys. zł, podczas gdy wartość księgowa każdego z tych koni określona została na 2,2 tys. zł.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że wyceny dokonywano na podstawie zasady wyceny z lat poprzednich określając cenę koni w dziewięciu grupach, zgodnie z zasadą ciągłości i kontynuacji działalności (art. 5 ustawy z dnia 29 września o rachunkowości). Dodał, że przystępując do inwentaryzacji koni na koniec 2013 r. Spółka zweryfikuje dotychczasowe metody wyceny.

(dowód: akta kontroli str. 26-32,113-118)

Opis stanu faktycznego

1.16. Z analizy dokumentacji dotyczącej sprzedaży koni w latach 2011 – 2013 (I półrocze) wynikało, że trzech współwłaścicieli Gospodarstwa Rolnego Hodowli Koni Wapno woj. wielkopolskie zakupiło ogółem 55 koni, co stanowiło 43,7% sprzedanych koni w tych latach.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że miał wiedzę o powyższych transakcjach, ale nie sprawdzał co dalej dzieje się z tymi końmi. Podał również, że problemy ze sprzedażą koni szlachetnych na rzeź oraz odległością od najbliższej rzeźni dokonującej ich uboju (Rawicz), powodują, że przy niewielkiej ilości sztuk, takie bezpośrednie oddawanie koni do rzeźni jest nieopłacalne, a poza tym jednym z zadań Spółki jest stymulowanie hodowli prywatnej, dlatego nie praktykuje się oddawania zdrowych sztuk na rzeź.

Z informacji uzyskanych od Polskiego Związku Hodowców Koni wynikało, że spośród 55 koni sprzedanych ww. współwłaścicielom: siedem sprzedano do rzeźni (w okresie od jednego do trzech miesięcy od zakupu), siedem wyeksportowano, tj. jednego do Szwecji, dwa do Finlandii oraz cztery do Francji, zaś 19 koni jest własnością ww. Gospodarstwa, a z 22 koni sprzedanych innym osobom, ośmioma opiekuje się ww. Gospodarstwo.

(dowód: akta kontroli str. 26-32,113-118,212-215)

1.17. W badanym okresie Spółka nie zatrudniała na etacie lekarza weterynarii, ani też nie miała zawartej umowy z podmiotem świadczącym usługi weterynaryjne.

Usługi w tym zakresie (na telefon) wykonywał Gabinet Weterynaryjny w Kwitach s.c. znajdujący się w odległości około 25 km od Stadniny.

Z tytułu wykonanych w tym okresie usług weterynaryjnych Spółka poniosła koszty w wysokości ogółem 27,8 tys. zł, w tym 12,0 tys. zł w 2011 r., 10,8 tys. zł w 2012 r.

oraz 4,9 tys. zł w I półroczu 2013 r. Wystawione za te usługi faktury zawierały ogólny koszt wykonanych usług, jak i lekarstw zarówno zużytych w trakcie pobytu lekarza weterynarii, jak i wydanych do dalszego leczenia. W załączniku do faktury wykazywano strukturę wykonanych usług oraz zastosowane lub wydane lekarstwa, bez podawania ich cen.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że nie planuje zatrudnienia na etacie lekarza weterynarii, a w najbliższym czasie podpisze umowę na kompleksową obsługę weterynaryjną koni i rozrodu bydła z ww. Gabinetem Weterynaryjnym.

(dowód: akta kontroli str. 217-225)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zauważa, że do Hodowcy, zgodnie z wyznaczonym mu zakresem obowiązków, należało też m.in. leczenie chorych koni oraz przeprowadzanie badań klinicznych. Zdaniem NIK taka czynność nie może być przypisana Hodowcy, gdyż nie posiada on wykształcenia weterynaryjnego.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że zakres czynności ustalał poprzedni Zarząd Spółki i że niezwłocznie zostanie on zmieniony.

(dowód: akta kontroli str. 46-47,217-225)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Stadniny w badanym obszarze.

II. Utrzymanie i gospodarowanie zasobem nieruchomości

Opis stanu
faktycznego

2.1. Łączny areal gruntów, którymi dysponuje Spółka wynosi 2 120,7 ha, w tym 61,08 ha (2,9%) stanowią grunty własne Spółki, a pozostałe 2 059,6 ha (97,1%) są wdzierżawione, na podstawie umów dzierżawy zawartych z Oddziałem Terenowym ANR w Warszawie. Wysokość naliczonego czynszu dzierżawnego dla ANR w latach 2011 – 2013 (I półrocze) za grunty i budynki wyniosła ogółem 484,1 tys. zł, w tym 216,8 tys. zł za 2011 r., 182,7 tys. zł za 2012 r. oraz 84,6 tys. zł za I półrocze 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 25,226-227)

2.2. W latach 2011-2013 (I półrocze) Spółka nie poddzierżawiała dzierżawionych od ANR gruntów.

(dowód: akta kontroli str. 228-234)

2.3. Spółka posiada ogółem 106 nieruchomości (budynków/budowli) o łącznej powierzchni zabudowy 48 919 m², z których 65 o powierzchni 34 948 m² wykazuje jako przydatne, zaś 41 o powierzchni 13 971 m² jako nieprzydatne w działalności Spółki. Spośród 106 nieruchomości, trzy budynki/budowle o powierzchni 608 m² były dzierżawione od ANR, z których jeden był przydatny dla Spółki, zaś dwa nieprzydatne.

(dowód: akta kontroli str. 235-237)

2.4. W okresie 2011 – 2013 (I półrocze) Spółka nie dokonała sprzedaży własnych nieruchomości, ani też nie podejmowała żadnych działań restrukturyzacyjnych prowadzących do sprzedaży zbędnych i nieprzydatnych w jej działalności budynków/budowli. Nie składała również wniosków do ANR o wyłączenie zbędnych nieruchomości z dzierżawy.

Koszt utrzymania budynków zbędnych w 2011 r. wyniósł ogółem 1 443 zł, a w 2012 r. – 1 708 zł i wynikał z ubezpieczenia budynków.

(dowód: akta kontroli str. 228-234)

Ustalone
nieprawidłowości

Spółka nie realizowała zadań zawartych w piśmie ANR nr ZNW/094-6/1306/10/PG z dnia 15 grudnia 2010 r., w którym zobowiązano ją do podjęcia działań restrukturyzacyjnych, w przypadku stwierdzenia posiadania budynków/budowli zbędnych i nieprzydatnych w działalności, tj. powinny zostać przeznaczone do

sprzedaży, po uzyskaniu zgody ZNW ANR, a w przypadku nieruchomości dzierżawionych, Zarząd powinien składać wnioski o wyłączenie zbędnych nieruchomości z dzierżawy. Należy podkreślić, że na 106 nieruchomości (budynków/budowli) będących w dyspozycji Spółki, aż 41 budynków własnych Spółka wykazuje jako nieprzydatne w jej działalności, zaś z trzech dzierżawionych od ANR, dwa wykazuje jako nieprzydatne.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że w 2010 r. poprzedni Zarząd przyjął do Spółki aportem 38 budynków od ANR i do końca nie jest wiadomo jaki był cel takich działań. Poza tym część budynków wykazanych jako zbędne stanowi zabezpieczenie zaciągniętych kredytów. Podał też, że z rozmów prowadzonych z ANR wynikało, że sprzedaż pojedynczych budynków winna odbywać się razem z ziemią rolną, co dla Spółki jest nie do przyjęcia, gdyż zmniejszanie areалу użytków rolnych jeszcze bardziej pogorszyłoby sytuację finansową Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 228-234,238-241,269)

Opis stanu
faktycznego

2.5. Do działalności związanej z hodowlą koni wykorzystywano 21 budynków o ogólnej powierzchni 14 910 m², z których pięć o powierzchni łącznej 2 707 m² było zbędnych Spółce, w tym jeden dzierżawiony od ANR o powierzchni 575 m².

(dowód: akta kontroli str. 235-237)

2.6. W dwóch budynkach wykorzystywanych w hodowli koni w 2012 r. dokonano naprawy dachów na łączną kwotę 27,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 242-243)

2.7.1. Spośród 106 nieruchomości, 49 było w stanie dobrym, 39 wymagało remontu, zaś 18 było w złym stanie technicznym. Natomiast spośród 21 budynków wykorzystywanych w hodowli koni, 10 było w stanie dobrym, 8 nadawało się do remontu, a trzy były w złym stanie technicznym.

Według stanu na dzień 1 sierpnia 2013 r., Spółka była w trakcie zakładania ksiąg dla 64 obiektów budowlanych.

W lipcu oraz sierpniu 2013 r. Spółka przeprowadziła 20 kontrole okresowe (co najmniej raz na pięć lat) stanu technicznego budynków/budowli. W wyniku tych kontroli, cztery budynki otrzymały ocenę zadawalającą, dziewięć ocenę dostateczną, zaś siedem ocenę niezadawalającą, z których w stosunku do czterech wnioskowano o pilne dokonanie ich remontu oraz zabezpieczenie przed zawaleniem. Prezes Zarządu wyjaśnił, że budynki przeznaczone do użytkowania będą sukcesywnie zabezpieczane i w ramach posiadanych środków remontowane. Natomiast budynki wyłączone z użytkowania i nienadające się do remontu będą sprzedawane lub rozbierane.

W latach 2011-2012 przeprowadzono 24 kontrole okresowe (co najmniej raz na 5 lat) instalacji piorunochronnej, zaś w 2011 r. przeprowadzono 13 kontroli instalacji elektrycznej. Nie postawiono żadnych zaleceń.

Kontrole okresowe przeprowadzały osoby posiadające odpowiednie uprawnienia.

(dowód: akta kontroli str. 235-237,244-256)

Spółka przekazała w dniu 24 listopada 2010 r. członkom Zarządu oraz osobom na stanowiskach kierowniczych (odpowiadających za poszczególne obszary działalności Spółki) instrukcje dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym: instrukcję postępowania na wypadek pożaru, instrukcję bezpieczeństwa pożarowego dla magazynów zbożowych i paszowych, instrukcję bezpieczeństwa przeciwpożarowego dla budynków inwentarskich, instrukcję zabezpieczenia przeciwpożarowego zbiorów, instrukcję transportu i składowania palnych płodów

rolnych oraz instrukcje zapobiegania pożarowi, klęsce żywiołowej lub innemu zagrożeniu.

(dowód: akta kontroli str. 257)

Ustalone
nieprawidłowości

1) Według stanu na 30 czerwca 2013 r. Spółka nie przeprowadziła żadnej z wymaganych, co najmniej raz na 5 lat, ani też żadnej z wymaganych co najmniej raz na rok, kontroli stanu technicznego budynków i budowli. Pierwsze kontrole stanu technicznego (co najmniej raz na pięć lat) dla 20 budynków przeprowadzono dopiero w lipcu i sierpniu 2013 r. Pozostałe 86 budynków pozostawało bez przeglądu.

Stwierdzono też, że do końca czerwca 2013 r. nie przeprowadzono wymaganych co najmniej raz na 5 lat, kontroli okresowych instalacji piorunochronowej w 82 budynkach i budowlach, a w 93 budynkach/budowlach - kontroli okresowych instalacji elektrycznej.

Nie dopełniono tym samym obowiązku określonego w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a i 2 ustawy Prawo budowlane.

2) Na dzień 1 sierpnia 2013 r. dla 42 budynków/budowli Spółka nie miała założonych książek obiektów budowlanych, a w przypadku pozostałych 64 obiektów budowlanych książki były w trakcie zakładania, przy czym wypełniono w nich jedynie nazwę obiektu, adres i właściciela.

Zgodnie z art. 64 ust.1 Prawa budowlanego właściciel lub zarządca jest obowiązany prowadzić dla każdego budynku oraz obiektu budowlanego niebędącego budynkiem, książkę obiektu budowlanego, stanowiącą dokument przeznaczony do zapisów dotyczących przeprowadzanych badań i kontroli stanu technicznego, remontów i przebudowy, w okresie użytkowania obiektu budowlanego.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że funkcję tę pełni niespełna dwa lata i w chwili objęcia tego stanowiska zobowiązania Spółki przekraczały 5,5 mln złotych (w dużej części były to zobowiązania przeterminowane), dlatego cały swój wysiłek skierował na uruchomienie produkcji i spłatę zobowiązań.

Z chwilą uzyskania informacji o braku książek obiektów budowlanych oraz nieprzeprowadzania przeglądów okresowych stanu technicznego budynków zlecił uprawnionej osobie ich realizację w terminie do końca września 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 244-254)

Opis stanu
faktycznego

2.7.2. W toku kontroli dokonano oględzin czterech budynków, tj. obory nr III-29 i obory nr III-30 w Judytach oraz stajni nr IV-36 i stodoły nr IV-56 w Zawierszach. Budynki w Judytach zostały wyłączone z eksploatacji, a budynki w Zawierszu są użytkowane na potrzeby hodowli koni. Z oględzin wynikało, że stajnia ogólnie jest w złym stanie technicznym, ale może być dalej użytkowana, po wykonaniu niezbędnych prac remontowych.

(dowód: akta kontroli str. 258-263)

Ustalone
nieprawidłowości

Stwierdzono, że trzy, spośród czterech budynków objętych oględzinami, są w złym stanie technicznym, co może grozić ewentualnym ich zawaleniem się. Dotyczyło to:

- stodoły w Zawierszach, pomimo że grozi zawaleniem, dalej jest użytkowana poprzez składanie tam siana,
- dwóch obór w Judytach, pomimo ich wyłączenia z eksploatacji, nie są one jednak zabezpieczone przed dostępem osób postronnych, a także nie oznaczono strefy zagrożenia. Wprawdzie na budynkach umieszczone są tablice (po jednej na każdej oborze o wymiarach ok. 40X40 cm) informujące o zagrożeniu, ale przy dużych kubaturach budynków, szczególnie obory nr III-29, oznakowanie takie jest niewystarczające.

Prezes Zarządu poinformowany, na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸, o powyższych ustaleniach, podjął natychmiastowe działania w celu właściwego zabezpieczenia ww. budynków przed dostaniem się osób postronnych. I tak w przypadku stodoły w Zawierszu podjął decyzję o jej wyłączeniu z użytkowania po sukcesywnym jej opróżnieniu, a budynki zagrażające życiu i zdrowiu ludzi zostały ogrodzone taśmą ostrzegawczą oraz oznakowano je tablicami ostrzegającymi o niebezpieczeństwie.

(dowód: akta kontroli str. 258-265)

Opis stanu faktycznego

2.8. W latach 2011 – 2013 (do końca sierpnia) pięciu pracowników Spółki wynajmowało lokale mieszkalne służbowe, zaś dwóch garaże. Na wynajem lokali służbowych z trzema pracownikami podpisano stosowne umowy w październiku 2010 r. i marcu 2013 r. Przy kalkulacji wysokości czynszu przyjęto stawki czynszu oraz za media ustalone przez Gminę Sępólno. Energia elektryczna naliczana była wg wskazań liczników. Spółka, na wniosek pracowników, dokonała obniżenia czynszu, biorąc pod uwagę, że mieszkania w okresie zwłaszcza zimowym są niedogrzone z powodu nieszczelnych okien. Kwoty czynszu, po obniżce wyniosły 170 zł oraz 200 zł miesięcznie i w porównaniu do wcześniej ustalonych w 2010 r. były niższe o 68% oraz 72%.

Były Prezes Zarządu Piotr Knopek w złożonych wyjaśnieniach podał, że obniżenie czynszu dla dwóch pracowników traktował jako pomoc finansową, gdyż w związku z brakiem środków finansowych nie miał możliwości podwyższenia ich niskich wynagrodzeń.

Za wynajem lokali mieszkalnych dla zastępcy Dyrektora ds. produkcji, od marca 2013 r. czynsz ustalono na poziomie 170 zł, zaś dla Prezesa Zarządu (od 1 lipca 2013 r.) – w kwocie 200 zł.

Spółka miała podpisane również dwie umowy na wynajem garaży, w tym jedną z byłym Prezesem Zarządu, drugą zaś z Hodowcą (na dwa garaże). Opłaty za wynajem tych garaży ustalono na 130 zł miesięcznie za jeden garaż.

Prezes Zarządu podał, że lokale te nie mają innego przeznaczenia, a poza tym nie ma możliwości zmniejszenia ich powierzchni, gdyż mają tylko jedno wejście. Podał, że Spółka w 2013 r. przyjęła ryczałt i tak dla lokalu jednoizbowego wynosił on 170 zł, zaś dla wielolokalowego – 200 zł. Prezes stwierdził, że tak ustalona kwota w porównaniu do wynagrodzenia pracowników jest i tak stosunkowo wysoka.

(dowód: akta kontroli str. 238-241,266-269)

Ustalone nieprawidłowości

Dwóch członków Zarządu Spółki bezumownie i bez wnoszenia opłat korzystało z mieszkań służbowych. Dotyczy to byłego członka Zarządu, który pomimo korzystania w okresie od 1 listopada 2010 r. do 14 czerwca 2011 r. z lokalu służbowego nie wnosił opłat, zaś Spółka nie wyegzekwowała od niego podpisania umowy i wniesienia opłat za ten lokal w wysokości proponowanej przez Zarząd ceny w kwocie 384,50 zł miesięcznie.

Jak wyjaśnił poprzedni Prezes Zarządu Spółki Piotr Knopek ww. członek Zarządu nie chciał podpisać umowy, gdyż uważał, że pomieszczenie to należne mu było bez wnoszenia żadnych opłat. Ponieważ było to na sześć miesięcy przed jego odejściem z funkcji Prezesa, a w międzyczasie został wysłany na trzymiesięczny zaległy urlop, z braku czasu, nie był w stanie podjąć właściwych działań celem wyegzekwowania wniesienia opłat.

Drugi przypadek dotyczy obecnego Prezesa Zarządu, który korzystał również bezumownie i bez płacenia za czynsz z lokalu mieszkalnego od czasu powołania go

⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

do pełnienia tych obowiązków, tj. od dnia 7 października 2011 r. do końca czerwca 2013 r.

Prezes Zarządu powyższe wyjaśnił tym, że do 30 czerwca 2013 r. jego stałym miejscem zatrudnienia było zamiejscowe Biuro ANR w Szydłaku. Po oddelegowaniu go w październiku 2011 r. do pracy w Stadninie Liski nie rozliczał delegacji służbowych, nie pobierał dodatku za rozłąkę z rodziną ani też ryczałtu za noclegi, dlatego w zamian uznał za stosowne korzystanie nieodpłatnie z pokoju gościnnego. W momencie kiedy stał się pracownikiem Spółki podpisał w dniu 1 lipca 2013 r. umowę. Umowę z Prezesem Zarządu podpisała Główna księgową, która nie posiadała uprawnień do działania w imieniu Właściciela (ANR).

Pomimo, że na 30 czerwca 2013 r. pracownicy zalegali z płatnościami za ww. lokale, garaże oraz energię elektryczną w łącznej wysokości 16 665,84 zł, to jednak Spółka nie podejmowała żadnych działań celem egzekwowania od pracowników systematycznego wnoszenia opłat za wynajmowane lokale służbowe i garaże.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że prowadził wielokrotnie rozmowy z pracownikami posiadającymi zaległości, a w przypadku braku zapłaty wypowie im najem i wyegzekwuje należności.

(dowód: akta kontroli str. 228-234,266-269)

Opis stanu
faktycznego

2.9. Spółka w latach 2011 – 2013 nie zbywała nieruchomości będących jej własnością.

(dowód: akta kontroli str. 228-234)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Spółki w badanym obszarze.

III. Efektywność działalności gospodarczej Stadniny

3.1. Wynagrodzenie członków Zarządu w okresie objętym kontrolą mieściły się w limitach określonych w ustawie z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi⁹ („ustawa o wynagradzaniu”). I tak wynagrodzenie dla:

- Prezesa Zarządu w okresie od grudnia 2010 r. do 14 czerwca 2011 r. kształtowało się w wysokości czterokrotnej przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2009 r.,
- Członka Zarządu, od 1 stycznia 2009 r. do 14 czerwca 2011 r., wynosiło trzy i półkrotność powyższego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia,
- Pełniącego obowiązki Prezesa Zarządu w okresie od 15 czerwca 2011 r. do 6 października 2011 r. wyniosło dwukrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

W przypadku pełniącego obowiązki Prezesa Zarządu w okresie od 7 października 2011 r. do 28 czerwca 2013 r. nie pobierał on wynagrodzenia w Spółce, gdyż zgodnie z umową zlecenia z dnia 7 października 2010 r. zrzekł się wynagrodzenia. W tym czasie pobierał bowiem wynagrodzenie z ANR. Prezes Zarządu zaczął pobierać wynagrodzenie w Spółce od 1 lipca 2013 r., tj. po jego zatrudnieniu na tym stanowisku.

W okresie 2011-2012 nie wypłacano członkom Zarządu Spółki nagród rocznych, świadczeń dodatkowych ani odpraw.

(dowód: akta kontroli str. 270-273)

⁹ Dz. U. z 2013 r. poz. 254

Ustalone
nieprawidłowości

W Spółce nieprawidłowo, tj. niezgodnie z przepisami ustawy o wynagradzaniu, wyliczono za lipiec 2013 r. wysokość miesięcznego wynagrodzenia Prezesa Zarządu, w rezultacie czego wypłacono mu wynagrodzenie zawyżone o kwotę netto wynoszącą 743 zł. Według wyjaśnień Głównej Księgowej Spółki, do wyliczenia wysokości wynagrodzenia przyjęła przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2012 r., gdyż tak zinterpretowała uchwałę Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z 28 czerwca 2013 r. w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzenia, w której zapisano m.in, że „ustala się miesięczne wynagrodzenie stanowiące czterokrotność przeciętnego wynagrodzenia (...) w czwartym kwartale roku poprzedniego ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego”. Zgodnie natomiast z art. 29d ustawy o wynagradzaniu, podstawą do ustalenia w 2013 r. maksymalnej wysokości wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w art. 8 tej ustawy jest przeciętne miesięczne wynagrodzenie w czwartym kwartale 2009 r.

Należy podkreślić, że w dniu 30 sierpnia 2013 r. Prezes Zarządu dokonał zwrotu nadpłaty w kwocie 743 zł.

(dowód: akta kontroli str. 270,274-284)

Opis stanu
faktycznego

3.2. Spółka funkcjonuje na podstawie:

- aktu założycielskiego Spółki (jednolity tekst aktu notarialnego repertorium A nr 5754/2010 z dnia 13 grudnia 2010 r.), w którym zgodnie z art. 157 ksh określono wszystkie elementy jakie powinna zawierać umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (umowa spółki posiada aktualne dane dotyczące przedmiotu działalności),
- regulaminu organizacyjnego przyjętego uchwałą nr 4/10 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki pod firmą Stadnina Koni Liski z dnia 6 grudnia 2010 r., w którym określono m.in. organizację Spółki, zakres działania komórek organizacyjnych, w tym członków Zarządu oraz zasady podejmowania decyzji przez Zarząd Spółki.
- zarządzenia Prezesa Zarządu nr 1/02/2013 z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie zmiany schematu organizacyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 140-157,285-296)

Ustalone
nieprawidłowości

Regulamin organizacyjny („Regulamin”) w części jest nieaktualny, gdyż m.in. nie uwzględnia funkcjonowania jednoosobowego Zarządu oraz stanowiska Kierownika Stadniny. Tymczasem ww. stanowisko Kierownika ma zapisane w umowie z 2003 r. Hodowca. Ponadto w 2008 r. Zarząd Spółki powierzył temu pracownikowi obowiązki zastępcy dyrektora ds. hodowli, mimo że w regulaminie nie przewidziano takiego stanowiska.

Były Prezes Zarządu Piotr Knopek awansowanie Hodowcy na stanowisko zastępcy dyrektora ds. hodowli wyjaśnił chęcią wymuszenia na przełożonych (ANR) powołania go na stanowisko wiceprezesa ds. hodowli, a brak tego stanowiska w Regulaminie uznał za swoje niedopatrzenie.

Niezgodne wymogami było również wprowadzenie z dniem 1 lutego 2013 r. przez obecnego Prezesa Zarządu nowego schematu organizacyjnego (stanowi on integralną część Regulaminu), gdyż zgodnie z §§ 24 i 25 ust.1 Regulamin opracowywany przez Zarząd Spółki powinien być zatwierdzany przez Zgromadzenie Wspólników.

Obecny Prezes Zarządu podał, że niezwłocznie przystąpi do uaktualnienia Regulaminu, a niezatwierdzenie załącznika ze schematem organizacyjnym przez Zgromadzenie Wspólników, wynikało z braku wiedzy, że jego zmiana wymagała również zatwierdzenia przez Zgromadzenie Wspólników.

(dowód: akta kontroli str. 223-225,268,285-298)

3.3. Bilans Spółki na dzień 31 grudnia 2012 r. po stronie aktywów i pasywów zamknął się sumą 9 501,7 tys. zł, która w porównaniu do analogicznego stanu 2011 r. była mniejsza o kwotę 1 376,9 tys. zł.

Stwierdzono, że aktywa trwałe Spółki ogółem zmniejszyły się z 6 479,1 tys. zł w 2011 r. do 5 662,5 tys. zł, tj. o 816,6 tys. zł (o 12,6%). W latach 2011-2012 udział tych aktywów w aktywach ogółem kształtował się na niezmiennym poziomie 59,6%.

Największy udział w ww. aktywach miały rzeczowe aktywa trwałe, stanowiące w ww. latach ok. 56% aktywów ogółem. Rzeczowe aktywa trwałe zmniejszyły się z 6 161,2 tys. zł w 2011 r. do 5 313,4 tys. zł w 2012 r., tj. o 847,8 tys. zł (o 13,8%). Spadek bilansowej wartości rzeczowych aktywów trwałych był rezultatem zmniejszania się nakładów inwestycyjnych na odnowienie majątku trwałego oraz postępującego starzenia się środków trwałych. Aktualna, narastająca wartość umorzenia jako zużycia tychże środków wynosiła 62,86% ich wartości początkowej. Na modernizację i zakupy środków trwałych w 2012 r. wydatkowano 423 tys. zł.

W aktywach trwałych wzrosły inwestycje długoterminowe z 311,2 tys. zł w 2011 r. (stanowiły one 2,9% ogółu aktywów) do 348,3 tys. zł w 2012 r. (3,7% ogółu aktywów). Są to udziały w spółdzielni mleczarskiej.

Aktywa obrotowe na koniec 2012 r. wyniosły 3 839,2 tys. zł (stanowiły 40,4% aktywów ogółem) i w porównaniu do stanu z 2011 r. zmniejszyły się o 560,4 tys. zł (o 12,7%), w tym:

- należności krótkoterminowe zmniejszyły się o 1 063,5 tys. zł (o 33,1%), tj. do kwoty 2154,6 tys. zł, co było wynikiem zwiększenia sprzedaży wyrobów i usług oraz większą skutecznością windykacji należności,
- środki pieniężne zmniejszyły się o 44,3 tys. zł, przy czym spadek ten nie spowodował istotnego pogorszenia płynności finansowej,
- inwestycje krótkoterminowe zmniejszyły się o 129,4 tys. zł, tj. do 19,7 tys. zł.

Zwiększyły się natomiast zapasy z 983,5 zł w 2011 r. do 1 601,0 tys. zł w 2012 r. (o 62,8%) i dotyczyło to materiałów oraz produktów gotowych.

(dowód: akta kontroli str. 301-388)

3.4. W pasywach Spółki zmniejszeniu uległ kapitał (fundusz) własny z 3 556,5 tys. zł w 2011 r. do 3 067,9 tys. zł w 2012 r., tj. o 488,6 tys. zł (o 32,3%), co miało wpływ na stabilność finansową Spółki. Nie zmieniła się natomiast w tych latach wartość kapitału (funduszu) podstawowego wynosząca 8 206,5 tys. zł oraz jego struktura własności (w 100% jest własnością ANR).

Na koniec 2012 r. Spółka nie posiadała kapitału (funduszu) zapasowego, gdyż kapitał ten na koniec 2011 r. wynoszący 917,5 tys. zł został w całości przeznaczony na pokrycie strat z lat ubiegłych.

W bilansie pasywów zwiększyła się strata z lat ubiegłych z 4 548,9 tys. zł w 2011 r. do 5 378,5 tys. zł w 2012 r. (o 18,2%).

W 2012 r. Spółka uzyskała zysk netto w kwocie 239,9 tys. zł, przy poniesionej w 2011 r. stracie netto wynoszącej 1 018,6 tys. zł.

Zmniejszyły się zobowiązania ogółem z 7 322,2 tys. zł w 2011 r. do 6 433,8 tys. zł w 2012 r. (o 12,1%), przy czym:

- długoterminowe w 2012 r., na skutek zwiększenia kredytów, wzrosły w porównaniu do 2011 r. o 1 310,1 tys. zł, tj. do 2 626,2 tys. zł (stanowią 27,6% bilansowej sumy pasywów),
- krótkoterminowe w 2012 r., w porównaniu do 2011 r. zmniejszyły się o 2 347,8 tys. zł, tj. do kwoty 3648,9 tys. zł (stanowią 38,4% ogółu pasywów).

(dowód: akta kontroli str. 301-388)

3.5. W rachunku zysków i strat wykazano m.in., że przychody ogółem wzrosły z 6 309,1 tys. zł w 2011 r. do 8 213,3 tys. zł w 2012 r. (o 30,2%), w tym:

1) w działalności podstawowej:

Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi zwiększyły się z 4 003,2 tys. zł w 2011 r. (stanowiły one 63,5% przychodów ogółem) do 5 887,2 tys. zł w 2012 r. (o 47,1%) i stanowiły one 71,7% ogółu przychodów. Wzrosły również koszty własne sprzedaży z 6 587,9 tys. zł w 2011 r. do 7 423,3 tys. zł w 2012 r. (o 12,7%) i stanowiły one odpowiednio 89,9% oraz 93,1% kosztów ogółem. Oznacza to, że na działalności podstawowej poniesiono stratę w kwocie 1 536,1 tys. zł w 2012 r. oraz 2 584,8 tys. zł w 2011 r.

2) w pozostałej działalności operacyjnej:

Pozostałe przychody operacyjne wzrosły z 2 295,6 tys. zł w 2011 r. do 2 305,5 tys. zł w 2012 r. (o 0,4%), przy zmniejszeniu się kosztów operacyjnych z 204,0 tys. zł do 159,2 tys. zł. W przychodach tych w 2012 r. największy udział przypadł na dotacje (84,3%) oraz zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych – sprzedaży zbędnych środków trwałych (10,4%).

Uzyskany w 2012 r. dodatni wynik finansowy wynoszący netto 239,9 tys. zł stanowił 2,5% sumy aktywów ogółem, 2,9% przychodów ogółem oraz 7,8% zaangażowanego kapitału własnego Spółki. Należy podkreślić, że Prezes Zarządu pismem z dnia 14 marca 2013 r. skierowanym do Walnego Zgromadzenia Wspólników Spółki Stadnina Koni Liski wnioskował o przeznaczenie tego zysku na pokrycie strat z lat ubiegłych.

(dowód: akta kontroli str. 301-388)

3.6. W przychodach netto ze sprzedaży ogółem wynoszących w 2012 r. łącznie 5 887,2 tys. zł, przychody ze sprzedaży produktów wyniosły 5 591,2 tys. zł (95%), zaś 296 tys. zł wyniosła wartość stanu zapasów.

Uzyskane przychody Spółki z poszczególnych działalności w ujęciu kalkulacyjnym za 2012 r. w porównaniu do 2011 r. wyniosły:

- ze sprzedaży produktów roślinnych 3 955 tys. zł, wzrost o 92,6%,
- ze sprzedaży zwierząt i produktów zwierzęcych 1 568 tys. zł, spadek o 21,9%, w tym spadek:
 - o 19,6% sprzedaży mleka do wysokości 1 259,8 tys. zł,
 - o 41,5% sprzedaży żywca wołowego do wysokości 115,7 tys. zł,
 - o 29,6% sprzedaży koni do wysokości 191,6 tys. zł (12,23% udziału w sprzedaży zwierząt i produktów zwierzęcych oraz 3,4% wszystkich przychodów ze sprzedaży); w 2011 r. sprzedaż koni wyniosła 272,1 tys. zł (13,6% wpływów w sprzedaży zwierząt i produktów zwierzęcych oraz 6,7% wszystkich przychodów ze sprzedaży),
- wzrost o 53% sprzedaży usług do wysokości 46 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 307-312,323-330)

3.7. Na podstawie kalkulacji kosztów dokonanych w Spółce dla potrzeb kontroli NIK ustalono, że koszt jednostkowy utrzymania konia w Stadninie za lata 2011- 2012 (zarówno w stadzie podstawowym jak i obrotowym) wynosił odpowiednio 7728,62 zł i 8960,27 zł.

Ogólny koszt utrzymywania w stadzie obrotowym koni przeznaczonych do sprzedaży wynosił dla roku 2011 i 2012 odpowiednio 687,8 tys. zł i 647,4 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 230)

3.8. Średnie miesięczne wynagrodzenie administracji (Członkowie Zarządu, kierownicy, księgowi, zastępcy Dyrektora) za 2011 r. wyniosło 4 507,47 zł (średnie zatrudnienie 9,75 etatu), w 2012 r. – 4 069,45 zł (8,75 etatu) i I półrocze 2013 r. – 3 334,85 zł (9 etatów) oraz w lipcu 2013 r. – 4 848,51 zł przy zatrudnieniu 10 pracowników. Wzrost między czerwcem a lipcem 2013 r. wynikał z faktu, że Prezes Zarządu zaczął pobierać wynagrodzenie w Spółce. Wcześniej wynagrodzenie pobierał z ANR.

Średnie miesięczne wynagrodzenie pracowników zajmujących się końmi w 2011 r. wyniosło 1 746,21 zł (przy średnim zatrudnieniu 10,58 etatu), w 2012 r. – 1 984,23 zł (9,08 etatu) i w I półroczu 2013 r. – 2 064,16 zł (9,00 etatu).

Średnie miesięczne wynagrodzenie pozostałych pracowników w 2011 r. wyniosło 1 843,53 zł (przy średnim zatrudnieniu 29,42 etatu), w 2012 r. – 2 089,58 zł (29,58 etatu) i w I półroczu 2013 r. – 2 078,18 zł (29,33 etatu).

(dowód: akta kontroli str. 389-393)

3.9. Spółka posiadała biznesplan na lata 2010 – 2014, przy czym w związku z trudną sytuacją finansową (brak płynności) Spółki, opracowany został w listopadzie 2011 r. *Plan naprawczy Stadniny na lata 2012 – 2016*. Po prawie rocznym wprowadzaniu planu i stwierdzeniu, że przyjęte zmiany są zbyt optymistyczne i nierealne do wykonania, plan ten został skorygowany uchwałą nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki w dniu 27 września 2012 r. W skorygowanym planie naprawczym przyjęto m.in., że ilość koni w 2017 r. ulegnie zmniejszeniu do 91 sztuk.

Poziom największych zobowiązań w Spółce na koniec lat 2011 – 2012 r. i koniec I półrocza 2013 r. dotyczył:

- kredytów krótkoterminowych, które wyniosły w tych okresach odpowiednio 1 675,2 tys. zł, 664,2 tys. zł i 607,4 tys. zł,
- kredytów długoterminowych wynoszących 1 201,6 tys. zł, 2 551,4 tys. zł i 2 306,7 tys. zł, (w czerwcu 2011 r. w związku z brakiem płynności finansowej Spółki zostały podpisane ugody bankowe dotyczące trzech kredytów rozkładające płatności rat do września 2014 r. Spółka zaciągnęła pożyczki celem uregulowania wymagalnych zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz podatków, w kwocie po 1 000 tys. zł w 2011 r. i w 2012 r.,
- zobowiązań wobec dostawców – 2 594,3 tys. zł, 1 059,3 tys. zł i 2 115,0 tys. zł (największy udział w tych zobowiązaniach wynikał z tytułu zakupu środków chemicznych),
- czynszu dzierżawnego – 1 242,2 tys. zł, 1 179,5 tys. zł i 972,3 tys. zł (do 2011 r. Spółka nie dokonywała płatności z tytułu czynszu dzierżawnego. Pierwsza kwota w wysokości 100 tys. zł została przelana w grudniu 2011 r. W wyniku rozmów z ANR OR Warszawa zaległości te zostały rozliczone na raty płatne do 31 marca 2017 r. Zadłużenie jest obecnie obsługiwane terminowo,
- zobowiązań publicznoprawnych – 90,8 tys. zł, 329,2 tys. zł i 292,0 tys. zł (zobowiązania z tytułu podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od nieruchomości oraz składka ZUS. Zobowiązania te były regulowane w ciągu roku i w obecnej sytuacji nie ma wymagalnych zobowiązań publicznoprawnych).

Naliczone odsetki z tytułu nieterminowego regulowania zobowiązań wyniosły w 2011 r. – 535,7 tys. zł, w 2012 r. – 390,9 tys. zł i na 30 czerwca 2013 r. – 166,8 tys. zł. Zapłacone odsetki wyniosły odpowiednio 221,0 tys. zł, 304,2 tys. zł i 83,5 tys. zł.

W Planie naprawczym Stadniny na lata 2012 – 2017 wykazano też m.in. wieloletni program inwestycyjny na te lata, w którym zaplanowano inwestycje na kwotę ogółem 3 993 tys. zł, w tym na 2012 r. – 423,0 tys. i 530 tys. w 2013 r. W 2011 r. nakłady na inwestycje wyniosły 77,3 tys. zł, w 2012 r.- 423 tys. zł, w tym 164,8 tys. zł ze środków Unii Europejskiej, a w 2013 r. - 909,9 tys. zł, w tym ze środków UE 132 tys. zł.

W Spółce nie jest wydzielone stanowisko ds. kontroli wewnętrznej, gdyż kontrola ta jest sprawowana funkcjonalnie poprzez bezpośredni nadzór osób zajmujących stanowiska kierownicze i samodzielne.

W zakresie objętym kontrolą Spółka poddawana była kontroli kwartalnej przez Zespół Nadzoru Właścicielskiego przy ANR, której przedmiotem była realizacja programu naprawczego w poszczególnych kwartałach 2012 r. i 2013 r. Oceną obejmowano hodowlę koni, hodowlę bydła mlecznego, produkcję roślinną oraz sytuację finansową Spółki. Z kontroli tych sporządzano sprawozdania, które nie były przesyłane do wiadomości Spółki. Sprawozdania wpłynęły do Spółki w trakcie kontroli NIK. W sprawozdaniach tych pozytywnie oceniono realizację planu naprawczego i nie formułowano żadnych zaleceń.

(dowód: akta kontroli str. 10-22,228-234,321,394)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Spółki w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁰, wnosi o:

1. Podjęcie działań celem unormowania stanu prawnego przetrzymywanych na terenie Stadniny dwóch koni bez zawartej umowy na utrzymanie i uiszczanie opłat.
2. Dokonywanie sprzedaży koni zarodowych zgodnie z wytycznymi ANR oraz podpisywanie umów z tego tytułu wyłącznie przez osoby upoważnione.
3. Podjęcie działań restrukturyzacyjnych w przypadku zbędnych i nieprzydatnych w działalności Spółki budynków/budowli.
4. Przeprowadzanie, wymaganych przepisami prawa, okresowych kontroli (rocznych i pięcioletnich) stanu technicznego budynków i budowli, instalacji piorunochronnej i instalacji elektrycznych.
5. Założenie ksiąg obiektów budowlanych dla wszystkich budynków i budowli,
6. Niezwłoczne zabezpieczenie wszystkich budynków grożących zawaleniem.
7. Podjęcie działań celem doprowadzenia do zgodności regulaminu organizacyjnego z umowami o pracę z uwzględnieniem stanowisk faktycznie funkcjonujących w Spółce.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

¹⁰ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Olsztyn, dnia 18 października 2013 r.

Kontroler
Henryk Dykty
główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Dyrektor
Delegatury w Olsztynie

.....
podpis